

Kriteriji kakovosti za učna gradiva

Kriteriji kakovosti za učna gradiva so nastali na Centru RS za poklicno izobraževanje, v sodelovanju z delovno skupino na projektni aktivnosti Zakladnica znanja. Kot vir smo uporabili različne obrazce za ocenjevanje učnih gradiv, Izhodišča za pripravo učbenikov v višješolskih programih, ki so nastala v okviru projekta Impletum, ter izkušnje, ki so se nabrale na CPI v letih, ko smo organizirali seminar z naslovom Kako napisati učbenik.

Opisani kriteriji so vodilo pri ocenjevanju recenzentov in drugih skupin, ki bodo presojele o kakovosti učnih gradiv, ki nastajajo prek različnih projektov, sofinanciranih iz javnih sredstev.

Kriteriji kakovosti so razdeljeni na 14 sklopov, ki so dodatno pojasnjeni v opisu. Na podlagi kriterijev kakovosti je za pregledovalce oz. recenzente pripravljen obrazec, v katerem pregledovalci izpolnjevanje kriterijev vsebinsko opredelijo. S tem avtorju omogočijo kakovostno povratno informacijo v duhu kulture zagotavljanja kakovosti, v našem primeru na področju učnih gradiv.

Ocenjuje se 14 kriterijev. 13 kriterijev se točkuje po naslednji lestvici:

Neizpolnjevanje kriterija	0 točk
Delno izpolnjevanje kriterija	1 točka
Popolno izpolnjevanje kriterija	2 točki

Prednostni kriterij kakovosti (kriterij 8 - Uporaba induktivnega pristopa – od konkretnega k splošnemu) se točkuje po naslednji lestvici:

Neizpolnjevanje kriterija	0 točk
Delno izpolnjevanje kriterija	2 točki
Popolno izpolnjevanje kriterija	4 točke

Največje možno število točk za kakovost predloga je 30.

Kriterij	Opis	Točke
1. Struktura gradiva je jasna in pregledna.	<p>1.1 Na začetku je jasno označen naslov ter namen gradiva (program, modul/vsebinski sklop/predmet, kompetence).</p> <p>1.2 Gradivo ima vsebinsko kazalo.</p> <p>1.3 Cilji posameznih enot gradiva so jasno opredeljeni.</p> <p>1.4 Vsebine so v gradivu logično razporejene.</p> <p>1.5 Kot zaključek gradivo ponuja povzetek oz. aktivnosti za povzemanje vsebin.</p> <p>1.6 Viri so dosledno navedeni.</p>	
2. Multimedijски elementi v gradivu (slike, AV, animacije, ...) so kakovostni.	Gradivo dopolnjujejo multimedijски elementi, ki so vsebinsko in tehnično ustrezni.	
3. Gradivo je usklajeno z vsemi cilji programske enote (modul/vsebinski sklop/predmet).	Gradivo vključuje cilje (tako operativne kot usmerjevalne/splošne) programske enote, tako da je usklajeno s katalogom znanja.	
4. Gradivo obsega zaokroženo celoto v okviru izobraževalnega programa (modul/vsebinski sklop/predmet).	Gradivo pokriva celovito in zaokroženo področje (modul/vsebinski sklop/predmet), vsebuje enotno terminologijo, vsebine so med seboj povezane in se nanašajo ena na drugo.	
5. Gradivo je učno-ciljno zasnovano.	Gradivo izhaja iz izobraževalnih ciljev, ne pa iz sistematike učne snovi. Gradivo vodi k uresničevanju ciljev in omogoča uporabniku doseganje poklicnih kompetenc, tako generičnih kot poklicno-specifičnih.	
6. Gradivo spodbuja razvoj splošnih/ ključnih kompetenc.	<p>Ključne kompetence za vseživljenjsko učenje – evropski referenčni okvir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sporazumevanje v maternem jeziku; • sporazumevanje v tujih jezikih; • matematična kompetenca ter osnovne kompetence v znanosti in tehnologiji • digitalna pismenost • učenje učenja • socialne in državljanske kompetence • samoiniciativnost in podjetnost • kulturna zavest in izražanje 	
7. Uporabljen je induktivni pristop – od konkretnega k splošnemu.	Gradivo izhaja iz praktičnega primera, na katerega navežemo ustrezno strokovnoteoretično in splošno znanje. Teoretično znanje je povezano s praktičnim, ki teoretično znanje osmisli in zagotovi njegovo večjo trajnost.	

<p>8. Gradivo je strokovno ustrezno in aktualno.</p>	<p>Gradivo mora biti strokovno neoporečno. Izbrani recenzenti so ustrezni.</p> <p>Praviloma učna gradiva vsebujejo najpomembnejše pojme, dejstva, načela in pravila, zakonitosti in metode, postopke in orodja, ki so preverjena in imajo trajnejšo vrednost. Prevelike podrobnosti, preobilje novih informacij naenkrat, najnovejša in še ne preverjena strokovna spoznanja ter vsebine, ki se hitro spreminjajo, za učna gradiva niso primerni. Gradivo usmerja uporabnike k ustreznim aktualnim virom in jih spodbuja, da bodo dodatne vsebine znali poiskati sami.</p>	
<p>9. Besedilo je slogovno ustrezno.</p>	<p>Slog pisanja je jasen (stavčna in besedilna struktura je razumljiva, neznane in težke besede so razložene) in živ (blizu tistemu iz vsakdanjega življenja).</p>	
<p>10. Gradivo je metodično-didaktično prilagojeno potrebam ciljne skupine.</p>	<p>Gradivo je prilagojeno zahtevnosti in stopnji izobraževalnega programa. Omogoča individualizacijo in diferenciacijo vsebin ter upošteva različne učne stile uporabnikov.</p>	
<p>11. Gradivo vsebuje motivacijske elemente.</p>	<p>Elementi, ki spodbujajo motivacijo za učenje: opredelitev ciljev v uvodu, kakovostno slikovno gradivo, estetska oblikovanost, ikone za lažjo orientacijo po gradivu, zanimivosti, primeri iz prakse, življenjske zgodbe, povezave na druge vire, reševanje problemov ipd.</p>	
<p>12. Gradivo spodbuja aktivno učenje.</p>	<p>Gradivo uporabnika spodbuja k aktivni vlogi. Od njega pričakuje odziv na predstavljeno vsebino, ponuja mu različne aktivnosti za odkrivanje, pridobivanje, povezovanje, utrjevanje, preverjanje in vrednotenje znanja.</p> <p>Navodila za aktivnosti so jasna in omogočajo samostojno delo, aktivnosti so izvedljive. Kjer je možno, so zaželeno rešitve.</p>	
<p>13. Gradivo vsebuje aktivnosti na različnih ravneh znanja.</p>	<p>Aktivnosti so na različnih taksonomskih stopnjah:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. stopnja – reprodukcija 2. stopnja – razumevanje 3. stopnja – uporaba 4. stopnja – analiza 5. stopnja – sinteza 6. stopnja – kreacija, ustvarjanje novega znanja 7. stopnja – vrednotenje <p>Posebej zaželeno so aktivnosti na višjih taksonomskih stopnjah.</p>	
<p>14. Gradivo ponuja predloge za povezovanje z drugimi programskimi enotami.</p>	<p>Povezovanje z drugimi programskimi enotami (medpredmetne povezave) prinaša dodatno kakovost gradivu.</p>	

Center RS za poklicno izobraževanje

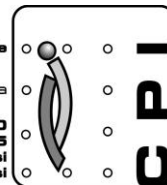
Ob železnici 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/ 5864 200

faks: 01/ 5422 045

e-pošta: Info@cpi.si

<http://www.cpi.si>

Skupno število točk:

Opombe:

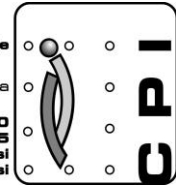
Presojevalci:

Center RS za poklicno izobraževanje

Ob železnici 16, 1000 Ljubljana

tel.: 01/ 5864 200
faks: 01/ 5422 045
e-pošta: Info@cpi.si
<http://www.cpi.si>

Viri in literatura:

Medveš, Z. Izhodišča za pripravo višješolskih učbenikov. 2008. (citirano 22. 7. 2009)

Dostopno na naslovu: [http://www.zavod-](http://www.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Impletum_Izhodisca_priprava_ucnih_gradiv_16012009.pdf)

[irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Impletum_Izhodisca_priprava_ucnih_gradiv_16012009.pdf](http://www.zavod-irc.si/docs/Skriti_dokumenti/Impletum_Izhodisca_priprava_ucnih_gradiv_16012009.pdf)

Priporočila Evropskega parlamenta in Sveta o ključnih kompetencah za vseživljenjsko učenje. Uradni list EU, L 394/10, 30. 12. 2006.

Škapin, D. Opomnik za avtorje učnih gradiv. 2008 (citirano 22. 7. 2009) Dostopno na naslovu

[http://www.izvirnanja.si/izvirnanja/datoteke/5-](http://www.izvirnanja.si/izvirnanja/datoteke/5-001_Opomnik%20za%20avtorje%20ucnih%20gradiv.pdf)

[001_Opomnik%20za%20avtorje%20ucnih%20gradiv.pdf](http://www.izvirnanja.si/izvirnanja/datoteke/5-001_Opomnik%20za%20avtorje%20ucnih%20gradiv.pdf)

Obrazec za oceno CPI v skladu z 8. členom Pravilnika o potrjevanju učbenikov. (citirano 22.

7. 2009) Dostopno na naslovu <http://www.cpi.si/izobrazevalni-programi/podlage-za-pripravo-izobrazevalnih/ucbeniki/potrjevanje-ucbenikov.aspx>